

Sygn. akt: XVI GC 803/13

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XVI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Cezary Skwara

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2015 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa R. B.

przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.

o zapłatę

postanawia:

1. umorzyć postępowanie w sprawie;
2. nie obciążać powoda R. B. kosztami zastępstwa procesowego na rzecz strony pozwanej;
3. zwrócić powodowi R. B. ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 1 900 zł (jeden tysiąc dziewięćset złotych) z kwoty zaksięgowanej na rachunku Sądu Okręgowego w Warszawie pod poz. (...) / (...) tytułem zwrotu 1/2 uiszczony przez powoda opłaty od pozwu.

SSO Cezary Skwara

UZASADNIENIE

Powód R. B. wniósł pozew o zapłatę przeciwko pozwanemu Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W..

Pismem z dnia 2 marca 2015 r. powód cofnął w całości przedmiotowe powództwo.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Mając na uwadze, iż powód przed rozpoczęciem rozprawy cofnął wniesiony pozew – postępowanie w sprawie należało umorzyć stosownie do art. 355 § 1 k.p.c. o czym orzeczono w pkt 1 postanowienia.

Podstawą rozstrzygnięcia w pkt 2 postanowienia jest art. 102 k.p.c. Zgodnie z wymienionym przepisem w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W niniejszej sprawie należy wskazać, że stroną przegrywającą sprawę są powodowie. Jak przyjmuje się bowiem w doktrynie i orzecznictwie zasadniczo w przypadku cofnięcia pozwu za stronę przegrywającą sprawę uznaje się powoda, stąd też m.in. szczególnie uregulowane art. 203 k.p.c., w myśl którego pozwany w przypadku cofnięcia pozwu może złożyć wniosek o przyznanie kosztów postępowania. Przegrywającym sprawę jest bowiem powód, którego żądanie nie zostało uwzględnione, bądź pozwany, którego obrona okazała się nieskuteczna. W niniejszej sprawie powód cofnął pozew po zapoznaniu się z treścią orzeczeń zapadających w podobnych sprawach,

a zatem to powoda uznać należy za stronę przegrywającą sprawę. Jednakże stosownie do treści art. 102 k.p.c. w „wypadkach szczególnie uzasadnionych” Sąd może odstąpić od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami postępowania. Wymieniony przepis ustanawia zasadę słuszności będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu i jest rozwiązaniem szczególnym wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Ustawodawca pozostawił zatem sądom pewną swobodę w zasądzaniu zwrotu kosztów procesu, gdy zastosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik postępowania opisanej w art. 98 k.p.c., sprzeciwiają się względy słuszności np. w przypadku nieuwzględnienia roszczenia z powodu prekluzji (por. wyr. SN z 05.12.1967 r., III PRN 78/67), wygórowania żądania o zadośćuczynienie, którego określenie zależy od oceny sądu a powodowie są subiektywnie przekonani o jego zasadności (por. post. SN z 09.10.1967 r. I CR 81/67), wyjątkowo ciężkiej sytuacji strony przegrywającej (por. wyr. SN z 17.11.1972 r. I PR 423/72), oddalenia roszczeń powoda na podstawie art. 5 KC czy istotnej zmiany linii orzeczniczej.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie zachodzi szczególny przypadek przemawiający za nieobciążeniem strony powodowej kosztami postępowania mimo przegrania przez nią sprawy. Należy zauważyć, że powód wnosząc przedmiotowy pozew był przekonany o absolutnej słuszności swego roszczenia, a przekonanie to umacnianie było nawet przez samego pozwanego. Rzeczą powszechnie wiadomą bowiem jest, że pozwany w wystąpieniach medialnych utwierdzał powoda, jak i inne podmioty posiadające nieruchomości w obszarze ograniczonego użytkowania, w tym, iż przysługuje im roszczenie o odszkodowanie w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania. Pozwany przyznawał niejako, iż takie roszczenia są jak najbardziej uzasadnione, a powodowi należy się odszkodowanie, którego wysokość zostanie ustalona w postępowaniu sądowym. Przykładem jest chociażby informacja znajdująca się na stronie internetowej strony pozwanej o tym, że oprócz finansowania wykonywania izolacji akustycznych mieszkańcy (...) mogą także domagać się wypłaty odszkodowań z tytułu utraty wartości nieruchomości spowodowanej hałasem lub wykupu swoich nieruchomości. Również wiele innych publikacji prasowych czy medialnych utwierdzały osoby posiadające nieruchomości w (...) o zasadności przysługujących im roszczeń i konieczności kierowania pozwów do sądów powszechnych. W odczuciu opinii publicznej przysługiwanie przedmiotowych roszczeń nie budziło wątpliwości, a skierowanie sprawy na drogę sądową przedstawiane było niejako jako jedynie „formalność”, której należało dopełnić chcąc uzyskać należne i jak najbardziej słuszne odszkodowanie. Również orzecznictwo sądów mogło przyczynić się do przekonania powoda o słuszności swego roszczenia, w szczególności zaś nie dawało podstaw do wysnucia wniosku, iż roszczenie powoda może być niezasadne z uwagi na upływ terminu zawitego, co legło u podstaw cofnięcia pozwu w niniejszej sprawie. Należy zwrócić uwagę chociażby na orzeczenie NSA z dnia 29 września 2009 r. sygn.. II OSK 445/09, które ugruntowywało przekonanie o zasadności przysługujących powodowi roszczeń w kontekście terminu do ich dochodzenia.

Wobec powyższego uznać należy, że zachodzi „szczególnie uzasadniony wypadek” do nieobciążania strony powodowej kosztami postępowania. Sąd uznał bowiem, że okoliczności związane zarówno z różną linią orzeczniczą, wątpliwościami co do stanu prawnego, jak i samą postawą pozwanego nie mogą obciążać strony powodowej, gdyż godziłoby to w społeczne poczucie sprawiedliwości. Stanowisko takie zajął też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 grudnia 1979 r., (III PR 78/79, OSP 1980, z. 11, poz. 196.), gdzie jednoznacznie stwierdzono, że okoliczność, że powód mógł być subiektywnie przekonany o zasadności swojego roszczenia, które jednak ze względu na upływ terminu nie może być przez niego dochodzone na drodze sądowej uzasadnia zastosowanie art. 102 k.p.c.

Mając na względzie, iż cofnięcie pozwu nastąpiło przed rozpoczęciem rozprawy, zasadnym jest zwrot powodowi 1/2 opłaty od pozwu na podstawie art. 79 ust. 1 pkt 3a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

SSO Cezary Skwara

ZARZĄDZENIE

Odpis postanowienia doręczyć pełnomocnikom stron